

**การจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6
และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ข้อมูลปี 2553 และ 2556 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
สิงห์บุรี สระบุรีและเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5**

เนติ เกลยวาระศ* บุญยานุช เฉยียงหงส์ ปกเกศ ชนะโยธา*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 2) ศึกษาการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถานศึกษาจำนวน 264 แห่ง ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิโดยคำนึงถึงสัดส่วน การดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ 1) สำรวจคะแนนผลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 2) สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับระดับของการปฏิบัติในการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกผลคะแนน และแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.962 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. คะแนนเฉลี่ย O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี 2553 และ ปี 2556 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ สุขศึกษาและพลศึกษา ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ส่วนคะแนน O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของปี 2553 และปี 2556 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ สุขศึกษาและพลศึกษา ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ และ

2. การจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของสถานศึกษา ในภาพรวม และรายด้าน พบว่า สถานศึกษาทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กมีการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง โดยด้านที่มีการจัดการข้อมูลสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และด้านการจัดทำรายงาน

คำสำคัญ: การจัดการข้อมูล, โอเน็ต (O-NET), การวัดและประเมินผล

* อาจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2559, E-mail: neti.chalaywares@gmail.com

** อาจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

*** อาจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

The Data Management of Standard Test and Assessment of the O-NET of the Grade 6 and Grade 9 Students of the Year 2010 and 2013 in Lopburi Singburi and Saraburi Primary Educational Service Area and Secondary Educational Service Area 5

Neti Chaloywares^{*} Bunyanuch Chawianghong^{**} Poggade Chanayotha^{***}

Abstract

This research aimed at studying 1) the results of grade 6 and grade 9 students' O-NET assessment in Lopburi, Singburi and Saraburi primary educational service area and secondary educational service area 5 and 2) the data management of grade 6 and grade 9 students' O-NET assessment in Lopburi, Singburi and Saraburi primary educational service area and secondary educational service area 5. Target samples obtained from 264 schools with stratified sampling by considered proportion. The method provide in 2 steps 1) Investigate score and evaluate O-NET assessment of grade 6 and grade 9 students 2) Survey opinion from administrators about method of management in O-NET assessment. The research instruments used for data collection were the score record form and the questionnaire with a reliability of 0.962. The data were statistically analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results showed that:

1. According to the average O-NET scores of grade 6 students in the years of 2010 and 2013, the learning substances with the highest average scores were health and physical education and career and technology, while the one with the lowest average scores was foreign language. Similarly, in accordance with the average O-NET scores of grade 9 students in the years of 2010 and 2013, the learning substance with the highest average scores was health and physical eucation, while the one with the lowest average scores was also foreign.

2. The data management of O-NET assessment in overall and each aspect classified, the study found that, all school size regularly provide and manage O-NET assessment. And when study on considered each aspect in descending order, the first three aspects that were at the highest level comprised using information, data collecting and O-NET reporting, respectively.

Keywords: Data management, O-NET, Assessment

^{*} Lecturer in Faculty of Education in Thepsatri Rajabhat University, 2016, E-mail: neti.chalaywares@gmail.com

^{**} Lecturer in Faculty of Education in Thepsatri Rajabhat University

^{***} Lecturer in Faculty of Education in Thepsatri Rajabhat University

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 กำหนดให้การจัดการศึกษาเน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาพบว่า คุณภาพผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร นอกจากนี้ตามแนวทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พุทธศักราช 2555-2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ซึ่งหนึ่งในหกยุทธศาสตร์นั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน มุ่งสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) ประกอบกับได้มีการจัดตั้งหน่วยงานอิสระภายใต้พระราชบัญญัติดังกล่าวในการจัดทำแบบทดสอบและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อทำการเผยแพร่สู่สาธารณชนและรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง เรียกหน่วยงานนี้ว่า สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) โดยหน่วยงานนี้มีหน้าที่จัดทำข้อสอบมาตรฐานกลางในทุกสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนทั่วประเทศเข้าทดสอบ โดยแบ่งเป็น 4 ช่วงชั้น ได้แก่ 1) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 4) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียกการทดสอบนี้ว่า O-NET

หากดูโครงสร้างและกรอบแนวคิดของระบบการศึกษาไทยที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าแนวทางดังกล่าวเป็นไปตามหลักการจัดการศึกษา แต่ปัญหาที่พบคือ ไม่สามารถปรับเปลี่ยนเป็นแนวปฏิบัติได้ดังสะท้อนได้จากผลการสอบ O-NET ของนักเรียนในแต่ละปีที่มีการสอบไม่ผ่านเกณฑ์ในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องมีการเร่งดำเนินการพัฒนาผลการสอบของนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การติวก่อนสอบ การสอนเพิ่มเติมช่วงเย็นหรือในวันหยุด เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าว หลายหน่วยงานจึงมีความต้องการนำปัญหามาวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาด้วยกระบวนการจัดการข้อมูล เพื่อให้โรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาสามารถให้ข้อมูลแก่หน่วยงานที่ต้องการผลการทดสอบของนักเรียนทั้งภาพย่อยรายบุคคล และภาพรวม โดยนำผลการสอบมาเป็นฐานข้อมูลเพื่อลดภาระการเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน มีความทันสมัย สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ ระหว่างหน่วยงาน นำไปสู่การควบคุมมาตรฐานข้อมูล (ปริศนา มัชฌิมา, 2556) รวมทั้งวางแผนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันตามบริบทและขนาดของสถานศึกษา

เพื่อให้ทราบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ในเขตพื้นที่บริการของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ซึ่งเป็นสถานการศึกษาที่ให้บริการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบ ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาผลการจัดการข้อมูลการวัดและการประเมินผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นข้อมูลในการหาแนวทางไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้แก่ผู้เรียนให้สอดคล้องกับพื้นที่อันนำไปสู่การศึกษาที่มีมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

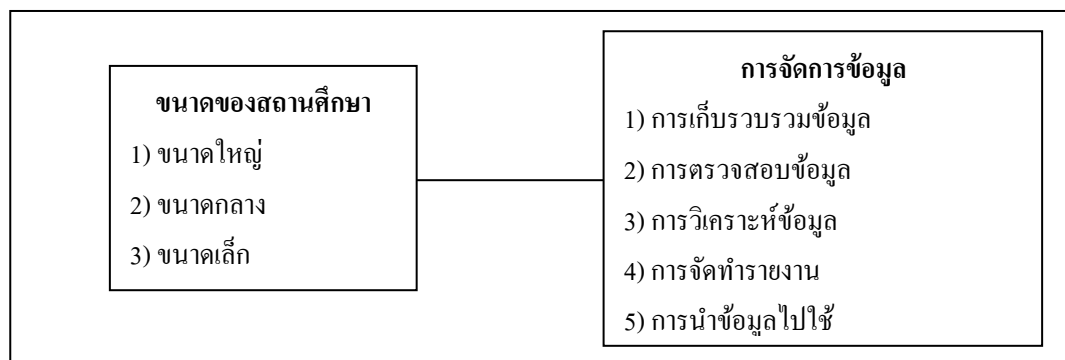
1. ศึกษาผลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5
2. ศึกษาการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการข้อมูล พบว่า การจัดการข้อมูลเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้ข้อมูลมีระบบ ระเบียบ เนื่องจากมีการจัดแยกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ช่วยให้สะดวกต่อการนำมาใช้ สามารถนำไปใช้อ้างอิง หรือนำไปใช้ประโยชน์ อันช่วยให้เกิดความถูกต้องในการตัดสินใจสำหรับนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดในการจัดการข้อมูลของสนอง เครือมาก (2539) และเอกพรต สมุทธานนท์, (2551) มาใช้เป็นฐานในการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ซึ่งประกอบด้วย 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล 2) การตรวจสอบข้อมูล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล 4) การจัดทำรายงาน และ 5) การนำข้อมูลไปใช้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดำเนินการจัดการข้อมูลทั้งสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็ก ดังแผนภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET และการจัดการข้อมูล การวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี และเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยใช้ข้อมูลปี 2553 และ 2556 โดยมีการดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และรายงานผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 รวมทั้งสิ้น 264 แห่ง จากประชากรจำนวน 775 แห่ง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งได้มาจากการ สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิโดยคำนึงถึงสัดส่วน ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและระดับชั้นของนักเรียน

ระดับชั้นของนักเรียน	ขนาดของสถานศึกษา			รวม
	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	4	10	177	191
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	11	6	4	21
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	7	22	23	52
รวม	22	38	204	264

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบบันทึกผลคะแนนการทดสอบ O-NET ของประถมศึกษาปีที่ 6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม แยกเป็นปี 2553 และ 2556 จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งผ่านกระบวนการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.60–1.00

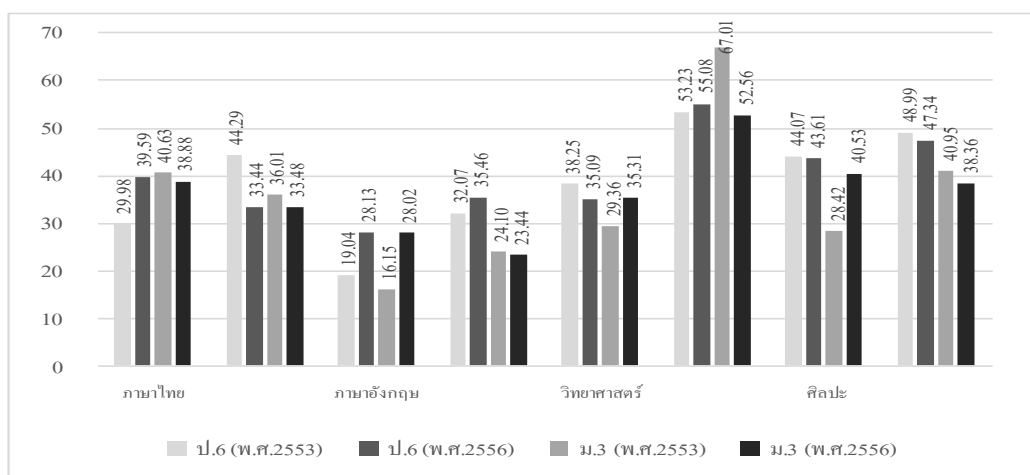
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งผ่านกระบวนการหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.962

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผล O-NET แล้วนำเสนอโดยใช้แผนภูมิแท่ง

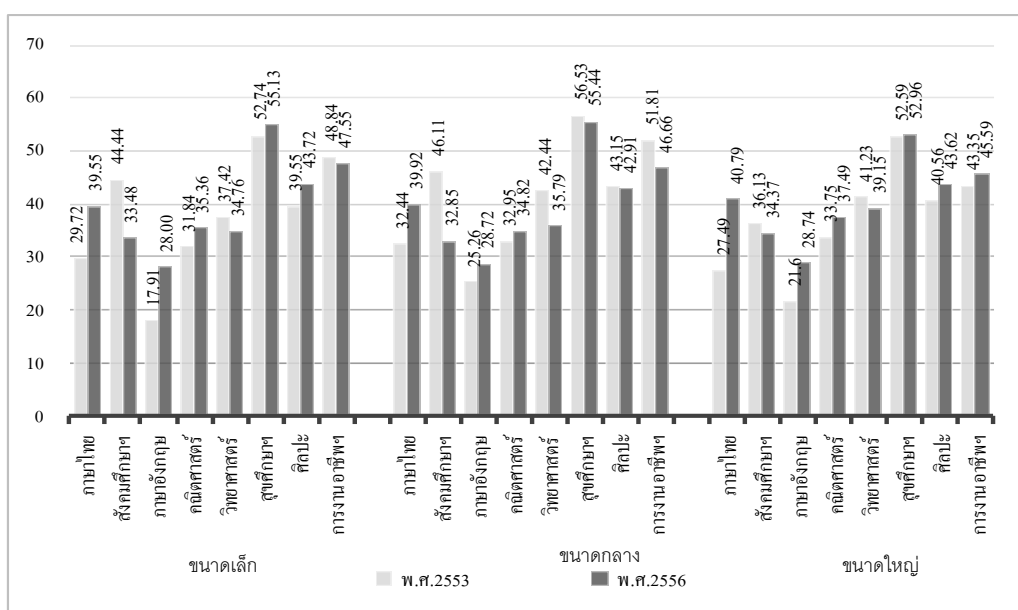
สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปี 2553 และ 2556 ดังภาพที่ 2-4

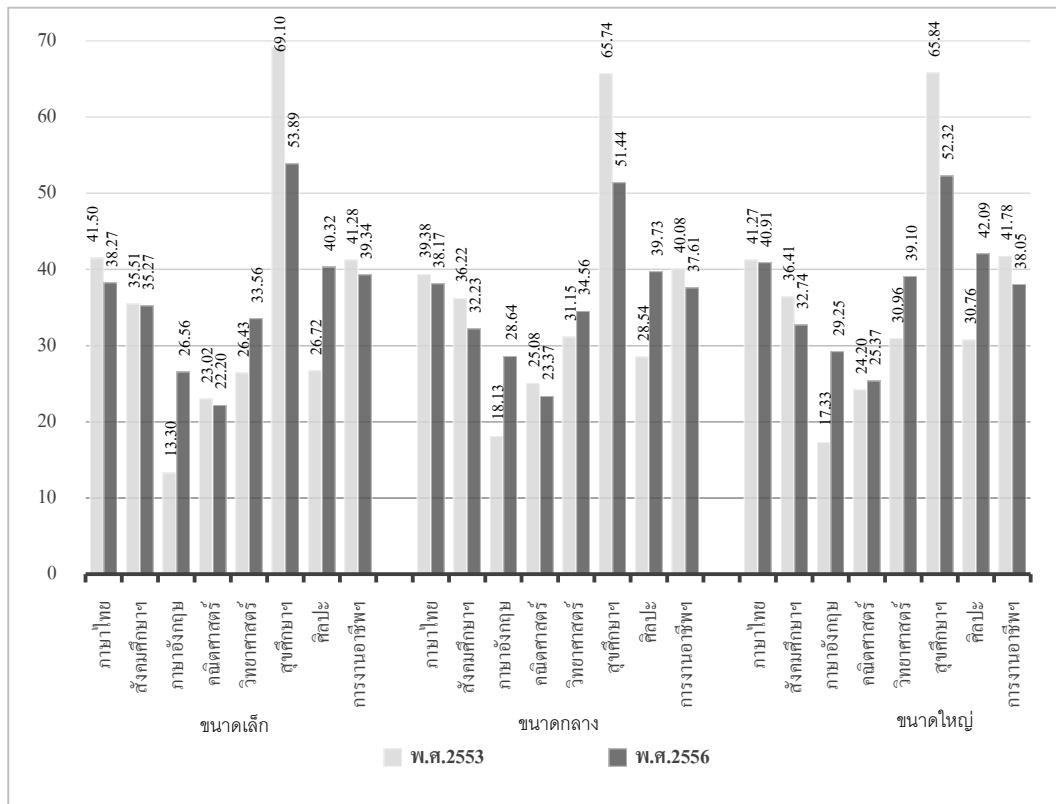
ภาพที่ 2 ภาพรวมคะแนนเฉลี่ย O-NET นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปี 2553 และ ปี 2556

จากภาพที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ย O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี 2553 และ ปี 2556 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สุขศึกษาและพลศึกษา (ปี 2553 $\bar{X} = 53.23$, S.D. = 9.87; ปี 2556 $\bar{X} = 55.08$, S.D. = 9.87) การงานอาชีพและเทคโนโลยี (ปี 2553 $\bar{X} = 48.99$, S.D. = 11.98; ปี 2556 $\bar{X} = 47.34$, S.D. = 9.42) ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ (ปี 2553 $\bar{X} = 19.04$, S.D. = 5.80; ปี 2556 $\bar{X} = 28.13$, S.D. = 5.45) ส่วนคะแนน O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของปี 2553 และ ปี 2556 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สุขศึกษาและพลศึกษา (ปี 2553 $\bar{X} = 67.01$, S.D. = 10.31; ปี 2556 $\bar{X} = 52.56$, S.D. = 8.09) ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ (ปี 2553 $\bar{X} = 16.15$, S.D. = 4.02; ปี 2556 $\bar{X} = 28.02$, S.D. = 4.46)

ภาพที่ 3 คะแนนเฉลี่ย O-NET นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี 2553 และ ปี 2556

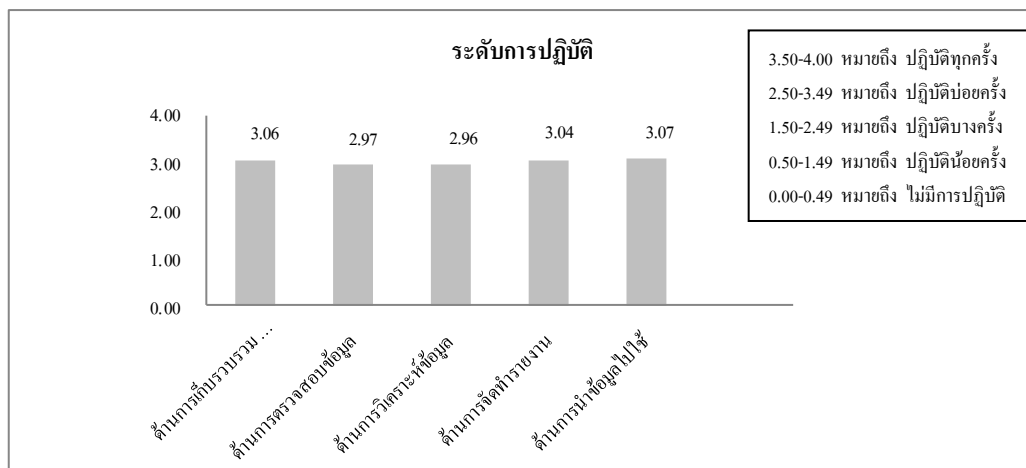
จากภาพที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ได้คะแนนเฉลี่ย O-NET สูงสุด ปี 2553 และ 2556 ทั้งสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้แก่ สุขศึกษา และพลศึกษา รองลงมาคือ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ

ภาพที่ 4 คะแนนเฉลี่ย O-NET นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปี 2553 และ ปี 2556

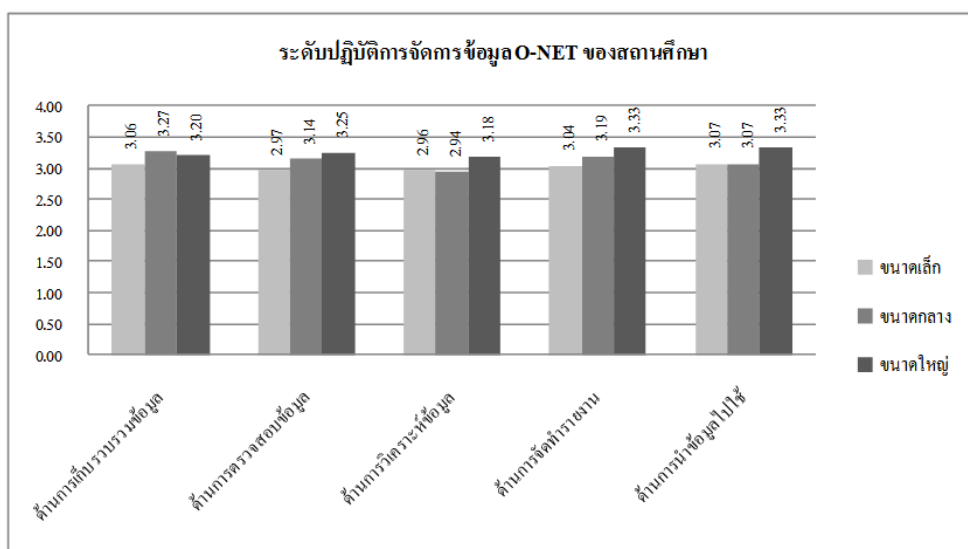
จากภาพที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ย O-NET สูงสุด ปี 2553 และ 2556 ทั้งสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้แก่ สุขศึกษา และพลศึกษา รองลงมาคือ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผล O-NET ของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน ดังภาพที่ 5-6

ภาพที่ 5 ภาพรวมระดับปฏิบัติการจัดการข้อมูล O-NET ของสถานศึกษา

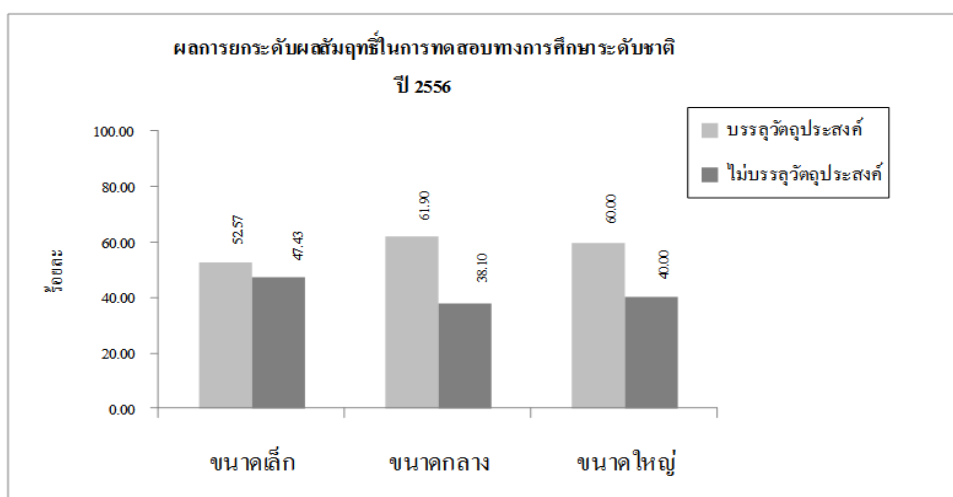
จากภาพที่ 5 พบว่า การจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET สถานศึกษา ในภาพรวม 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของสถานศึกษาในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง โดยด้านที่มีการจัดการข้อมูลสูงสุดใน 3 อันดับแรก คือ ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.65) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.59) และด้านการจัดทำรายงาน ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.69)

ภาพที่ 6 ระดับปฏิบัติการจัดการข้อมูล O-NET ของสถานศึกษา

จากภาพที่ 6 พบว่า จากการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของสถานศึกษารายด้านด้านทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และด้านการจัดทำรายงาน

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดี ปี 2556 ของสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 ผลการยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดี ปี 2556

จากภาพที่ 7 พบว่า การดำเนินการยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดี ปี 2556 ของสถานศึกษาทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์เกินร้อยละ 50 โดยสถานศึกษาที่มีการดำเนินการยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดีสูงสุดได้แก่ สถานศึกษาขนาดกลาง (ร้อยละ 61.90) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาขนาดใหญ่ (ร้อยละ 60.00) และสถานศึกษาขนาดเล็ก (ร้อยละ 52.57) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ข้อมูลปี 2553 และ 2556 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สิงห์บุรี สระบุรี และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สิงห์บุรี สระบุรี และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 2) ศึกษาวิธี

การจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ซึ่งผู้วิจัยขอวิจารณ์ผลการวิจัยตามประเด็นผลการวิจัยที่พบดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ย O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของปี 2553 และ ปี 2556 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ สุขศึกษาและพลศึกษา (ปี 2553 $\bar{X} = 53.23$, S.D. = 9.87; ปี 2556 $\bar{X} = 55.08$, S.D. = 9.87) การงานอาชีพและเทคโนโลยี (ปี 2553 $\bar{X} = 48.99$, S.D. = 11.98; ปี 2556 $\bar{X} = 47.34$, S.D. = 9.42) ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ (ปี 2553 $\bar{X} = 19.04$, S.D. = 5.80; ปี 2556 $\bar{X} = 28.13$, S.D. = 5.45) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของปี 2553 และปี 2556 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ สุขศึกษาและพลศึกษา (ปี 2553 $\bar{X} = 67.01$, S.D. = 10.31; ปี 2556 $\bar{X} = 52.56$, S.D. = 8.09) ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ (ปี 2553 $\bar{X} = 16.15$, S.D. = 4.02; ปี 2556 $\bar{X} = 28.02$, S.D. = 4.46) จากข้อค้นพบดังกล่าวเห็นได้ว่านักเรียนมีผลการทดสอบความรู้พื้นฐานระดับชาติ ทั้งปี 2553 และ ปี 2556 รายวิชาที่ได้คะแนนสูงสุดเหมือนกันคือ รายวิชาสุขศึกษา และพลศึกษา และรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นรายวิชาที่นักเรียนมีส่วนในการฝึกปฏิบัติ ได้ใช้วิถีชีวิตสัมผัสเป็นส่วนใหญ่ในช่วงขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและคงทน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จุลองชัย สุรวัฒน์นุรณ (2552) และวไลพร ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม (ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่า การที่จะเกิดการเรียนรู้และตระหนักรู้ได้นั้น จะต้องอาศัยการรับรู้ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์ การรับรู้ที่มีขบวนการที่ทำให้เกิดการรับรู้ โดยการนำความรู้เข้าสู่สมองด้วยวิถีสัมผัส และเก็บรวบรวม จัดจำไว้สำหรับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดมโนภาพและทัศนคติ ดังนั้นการมีสิ่งเร้าที่ดีและมีองค์ประกอบของการรับรู้และตระหนักรู้ที่สมบูรณ์ถูกต้องก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีด้วยซึ่งการรับรู้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ สำหรับรายวิชาที่นักเรียนสอบได้คะแนนต่ำสุดทั้งปี 2553 และ ปี 2556 คือ รายวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นรายวิชาภาษาต่างประเทศ มีความเป็นนามธรรมสูง ประกอบกับเมื่อนักเรียนเรียนในห้องเรียนแล้วไม่มีโอกาสได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ขาดการทบทวน ฝึกหัดอย่างต่อเนื่องอันเป็นผลต่อความคงทน (Retention) ในการเรียนรู้ของนักเรียนประกอบกับครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ที่จบการศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง ทำให้ขาดความลึกซึ้งในการสอน รวมทั้งการสอนก็ยังใช้การสอนแบบบรรยาย มุ่งเน้นให้เด็กท่องจำ ขาดสื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Carroll (1989) ที่เน้นถึงความสำคัญของคุณภาพการสอนของครู โดยเชื่อว่า

คุณภาพการสอนเป็นตัวแปรที่เป็นกลไกสำคัญในการทำให้เกิดการเรียนรู้ และผลการวิจัยเชิงสำรวจ และการวิจัยเชิงทดลอง พบว่า คุณภาพการสอนมีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนที่มีคุณภาพแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผลการสอนที่มีคุณภาพย่อมทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน ซึ่งจะช่วยให้มีแรงจูงใจอยากเก่งในวิชานั้น และเกิดความมั่นใจในความสามารถในการเรียนของคณนั้นคือ มีมโนภาพเกี่ยวกับตนเองในทางบวก และในทางตรงข้าม การสอนที่ขาดคุณภาพจะทำให้นักเรียนบางคนเกิดความล้มเหลวในการเรียนอันเป็นผลทำให้แรงจูงใจลดลงและทำลายมโนภาพของตนเอง

นอกจากนี้ยังพบว่า โรงเรียนหลายแห่งครูมีงานพิเศษเพิ่มเติมนอกเหนือจากงานสอน เช่น งานตามโครงสร้างการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ งานบริหารงานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารงานงบประมาณ และงานนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด งานตามแผนปฏิบัติการทำงานประจำปีของโรงเรียน รวมถึงรับผิดชอบโครงการต่างๆ ทำให้ครูมีเวลาน้อย ไม่สามารถสอนได้เต็มที่ จึงส่งผลให้คะแนน O-NET ต่ำลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Bloom (1976) ที่ศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพการสอนที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียนไว้ว่า การสอนอย่างตั้งใจจริงและมีความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของสิ่งที่สอนสามารถอธิบายความหมายได้อย่างชัดเจน จัดกิจกรรมการสอนได้อย่างเหมาะสม เตรียมการสอนและเอาใจใส่การสอนเป็นอย่างดี จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งนอกจากปัจจัยดังกล่าวแล้ว สาเหตุที่ทำให้ผลการสอบ O-NET วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนต่ำนั้นอาจมีผลมาจากตัวข้อสอบเองอีกด้วย เช่น ขอบเขตเนื้อหาสาระของข้อสอบกว้างมาก ขณะที่ครูผู้สอนมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาการสอน ลักษณะของโจทย์มีความหลากหลายทั้งคำถามและตัวเลือก ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการเลือกคำตอบ และระบายคำตอบในกระดาษคำตอบ รวมทั้งข้อสอบมีลักษณะคำถามเชิงคิดวิเคราะห์ซึ่งมีความยากเกินกว่าที่นักเรียนในต่างจังหวัดหรือชนบทจะทำได้ นอกจากนี้สุพจน์ หาญหนองบัว (2556) ยังกล่าวอีกว่า ปัจจุบันเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีความสนใจในการเรียนน้อยลง เนื่องจากมีสื่อเพื่อความบันเทิงมากขึ้น นอกจากนี้ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กมีความสนใจในการเรียนน้อยลงได้แก่ บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนไม่มีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีความสนุก เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก เพื่อให้เด็กสนใจเรียนวิชาต่างๆ และเรียนด้วยความสนุก

2. การจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า สถานศึกษาทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กมีการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET บ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.62) โดยด้านที่มีการจัดการข้อมูลสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.65) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} =$

3.06, S.D. = 0.59) และด้านการจัดทำรายงาน ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.69) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารโดยตรง และผ่านกระบวนการคัดเลือกที่มีมาตรฐาน ทำให้ผู้บริหารส่วนใหญ่มีมุมมอง แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเพื่อไปสู่ความสำเร็จ ประกอบทั้งคุณสมบัติของการเป็นผู้บริหารที่สำคัญประการหนึ่งคือความเป็นผู้นำและการบริหารงานวิชาการ จึงทำให้ผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญของข้อมูลที่ได้จากการทดสอบจึงส่งผลให้เกิดแนวคิดของการนำข้อมูล O-NET มาวิเคราะห์จุดอ่อน สิ่งที่ต้องการปรับแก้ประสานครูผู้สอนกำหนดแนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวผลักดันให้ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลการทดสอบมาใช้อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผลคะแนน O-NET ยังได้ถูกนำไปใช้เพื่อพิจารณาการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือแนวทางการประเมินคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554) ของสมศ. และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงใช้ประกอบการพิจารณาโยกย้ายสถานศึกษาในกรณีเขียนย้ายไปยังสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญกับคะแนน O-NET จึงได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ฝึกทำข้อสอบย้อนหลังเป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมครูภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ในการอบรมเพิ่มเติมความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ เพื่อยกระดับคะแนน O-NET ให้สูงขึ้น
2. ครูควรหานวัตกรรมหรือวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาคะแนน O-NET ในรายวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ ให้มีคะแนนสูงขึ้น
3. นักเรียนควรตรวจสอบคะแนน O-NET ในรายวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ ที่สามารถทำได้ เพื่อวางแผนการเรียน และกำกับตนเองให้ได้คะแนนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการข้อมูลการวัดและประเมินผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในลักษณะเชิงสำรวจซึ่งได้ข้อมูลในภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษาเท่านั้น ควรมีการศึกษาการจัดการข้อมูลในเชิงลึกกับสถานศึกษาที่ได้ผลคะแนน O-NET ที่สูงสุด เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติในการจัดการข้อมูลแก่สถานศึกษาอื่นต่อไป

2. ควรมีการศึกษาพัฒนาการคะแนน O-NET ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติในด้านวิธีการเพิ่มคะแนน O-NET แก่สถานศึกษา และเป็นการสะท้อนคุณภาพผู้เรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553.

สืบค้นจาก <http://kormor.obec.go.th/act/act081.pdf>

ฉลองชัย สุรวฒนบุรณ. (2552). ผลของการสอนแบบค้นพบและแบบบรรยายในวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนคณิตศาสตร์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ปริศนา มัชฌิมา. (2556). การจัดการฐานข้อมูล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2.) กรุงเทพฯ: เฮาส์ ออฟ เคอร์รี่มีสท์.

วไลพร ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. (ม.ป.ป.) ทฤษฎีการรับรู้. สืบค้นจาก

<http://www.13nr.org/posts/426684>

สนอง เครือมาก. (2539). ข้อมูลและสารสนเทศ คู่มือสอบปฏิบัติการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ. (ม.ป.พ.)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). ทิศทางของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. จำนวนสถานศึกษาทั่วประเทศ. สืบค้นจาก

<http://www.plan.obec.go.th/main.php?filename=index>

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สุพจน์ หารหนองบัว. (2556, 20 สิงหาคม). O-NET สะท้อนคุณภาพการศึกษาไทย. มติชน, หน้า 5.

เอกพรต สมุทธานนท์. (2551). การจัดการสารสนเทศ. สืบค้นเมื่อ 19 เมษายน 2558, จาก

<https://www.gotoknow.org>.

Bloom, B.S. (1976). *Human characteristics and school learning*. New York: McGraw-Hill.

Carroll, J.B. (1989). The Carroll model: A 25-year retrospective and prospective view.

Educational Researcher, 18, 26-31.
